

E. VECKO

M. VEGER-DEMŠAR

P. VELDIN

VELESALOM

Međunarodne komisije CK SKJ, sekretar Koordinacione komisije Predsjedništva SFRJ, predsjednik Savezne komisije za kulturne veze s inozemstvom, ambasador SFRJ u Alžiru, direktor Političke škole SKJ «Josip Broz Tito» u Kumrovcu. Kao sp. radnik bio je predsjednik Teniskog kluba Medveščak i Zagrebačkog teniskog saveza, član Predsjedništva Sportskog društva Medveščak, Saveza za fizičku kulturu Zagreba, Teniskog saveza Hrvatske i predsjednik Međunarodne komisije Teniskog saveza Jugoslavije.

Veldin, Pavao (1915), sp. radnik; član Hrvatskog sokola u Hercegovcu, Planinarskog društva u Bjelovaru i RTD Prijatelj prirode u Zagrebu. Učesnik NOB od 1941. Poslije Oslobođenja predsjednik Planinarskog društva, Plivačkog kluba Mladost i Kotarskog odbora STO Partizan u Bjelovaru. Od 1963 član STO Partizan u Zagrebu, Sekretarijata Saveza za fizičku kulturu Hrvatske i Predsjedništva Saveza za sportsku rekreaciju Partizan Hrvatske (od 1981 predsjednik tog Saveza), od 1973 predsjednik Savjeta za fizičku kulturu, odmor i rekreaciju SSRNH u Zagrebu. Dobitnik Majske nagrade Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu Hrvatske (1971) i Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1974).

Velebit, (Vaganski vrh, 1758 m), najduži planinski lanac Jugoslavije (145 km) i najzanimljivije planinarsko područje SR Hrvatske. Osobitosti su bogatstvo krških oblika, zanimljiva flora, uzdužna planinarska staza dugačka 50 km (Premužićeva staza), 3 doma i 7 skloništa. Paklenica, dva krška suha kanjona, zaštićena je kao nac. park, a Rožanski i Hajdučki kukovi kao rezervat. Najvrednije je penjačko područje stijena Anića kuk, pod kojom se svake godine održava Prvomajski skup alpinista. UNESCO je 1978 Velebit proglasio 129. svjetskim rezervatom biosfere.

Velebit, Planinarsko društvo Sveučilišta, osn. 1950 u Zagrebu; od 1966 organizira svake godine Zagrebačku alpinističku školu, od 1951 Velebitski spust u skijanju na Medvednici. Članovi su izgradili Ratkovo sklonište u Samarskim stijenama, sudjelovali u svim hrv. ekspedicijama, organizirali 1977 speleološku

ekspediciju u jamu na Bunovcu u Velebitu (—534 m) i i.g. ekspediciju na Mount McKinley.

velekovrtljaj, sp. gimnastika: kružno gibanje (za 360°) opružena tijela iz stava u uporu na preči kroz vis prednji; može se izvesti kao: v. naprijed, v. nazad i v. ukrštenim hvatom, tzv. križni velekovrtljaj.

velemajstor, šah; najviša šah. titula koju dodjeljuje FIDE prema posebnom pravilniku na osnovi postignutih rezultata na međ. natjecanjima, posebno za muškarce i posebno za žene. Izraz v. bio je u upotrebi od početka st. ali je službeno uveden 1950 kada je na kongresu FIDE grupi igrača na osnovi ranijih rezultata dodijeljena titula v. a kasnije je to isto urađeno i za igrače; uvedena su pravila kojima se određuju uvjeti za stjecanje titule v.

velemajstorski bal, šah: pravilima FIDE propisan uvjet za stjecanje titule velemajstora; igrač u određenom vremenskom roku mora na dva međ. turnira (ovisno o sastavu učesnika) postići određeni minimalni postotak poena (prvi i drugi v.b.).

velepremah, sp. gimnastika: vježbač na visokoj preči iz visa prednjeg pojačanim prednjim izvođi premah prednji, s tim da produži gibanje tijela kroz sklek preko preče do ponovnog njha u visu prednjem.

veleslalom, alpska disciplina skijanja koja povezuje elemente spusta i slaloma, dio natjecanja dvojne i trojne apske kombinacije. Staza za muškarce mora imati visinsku razliku 400—600 m, a za žene 300—450 m; šir. staze je najmanje 30 m. Na stazi mora biti najmanje 30 vrata (uključujući start i cilj). Raspored vrata u odnosu na konfiguraciju staze mora biti takav da brzina vožnje ne prelazi 65 km/h kod muškaraca, odn. 45 km/h kod žena. Natjecanje za muškarce odvija se na dvije različite staze u jednom danu, dok žene voze stazu samo jedanput. Ždrijebanje i redoslijed starta u prvoj i drugoj vožnji te ostale odredbe vezane za diskvalifikaciju i utvrđivanje konačnog redoslijeda su iste kao i u slalomu.

veleuzmah, sp. gimnastika: pojačanim prednjim izvedeni uzmah prednji na preči.

Velež, Radnički fudbalski klub, osn. 1922 u Mostaru pod nazivom Radnički sportski klub Velež. Zbog naprednog djelovanja i okupljanja članova KPJ klubu je izricana od tadašnjih vlasti nekoliko puta privremena zabrana djelovanja (1929, 1932 i 1934), a 1940 vlasti su zabranile njegovo postojanje. Veliki broj njegovih igrača, članova i simpatizera sudjelovao je u NOR. U aprilu 1945 dolazi do obnavljanja pod nazivom FD Velež s brojnim sekcijama, koje poslije 1948 postaju samostalni klubovi. RFK Velež je pobjednik Nogometnog kupa Jugoslavije za 1981.

Velikić, Miloš (1925), publicist, sp. radnik; 1946-47 uređivao listove Fiskulturu i Naš sport; gl. urednik (1950-52) i zamjenik gl. urednika lista Sport (1952-57). Zatim na raznim i odgovornim dužnostima u Radio-Beogradu. Uređuje brojne sp. publikacije, između ostalog: *Almanah jugoslovenske atletike 1921-1971*; *Časopis Jugoslavenska atletika* (1971-76); *Fizička kultura i sport u Jugoslaviji*, Beograd 1980 i dr. Niz godina na odgovornim funkcijama u atletskoj organizaciji Beograda, Srbije i federacije; stalni sekretar Balkanskih atletskih igara. Dobitnik Majske nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu Srbije (1969).

Velic, Ermin (1959), rukometni reprezentativac u rukometu, član RK Borac (Banja Luka), zaslužni sportaš Jugoslavije; član ekipe koja je na PS 1982 osvojila srebrnu medalju.

Velika četvorka, nogomet: popularni naziv za 4 najuspješnija nogometna kluba u nas poslije Oslobođenja: FK Crvena zvezda (Beograd), NK Dinamo (Zagreb), NK Hajduk (Split) i JFK Partizan (Beograd).

velika kazna, hokej na ledu: disciplinska mjera koja se dodjeljuje igraču zbog težeg prekršaja. Kažnjeni igrač, osim vratara, mora na 5 min čiste igre napustiti klizalište, a zamjena nije dozvoljena. Ako se tom igraču na istoj utakmici dodijeli i druga v.k. on mora

VELEKOVRTLJAJ

RFK VELEŽ, 1981.